

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2011**

5.6 Tapiissutit

5.6.1 Aallarteqqinnissamut tapiissutinik itigartinneqarneq pillugu naammagittaalliut

A-p aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaammi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmit itigartinneqarnini Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup itigartitsinermut kukkusumik tunngavilersuisimanagera isorisarialerujussuusooq, tassami Naalackersuisoqarfiup itigartitsinini inatsimmi allami A-p aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqarnermini tunngavigisimanngisaani aalajangersakkat aallaavigalugit tunngavilersorsimammagu, aalajangiinerlu pillugu Naalackersuisoqarfik naammagittaalliummut akissummini inatsiseqartitsinikkut malittarisassanut aalajangiinermi tunngavigineqarsimasunut innersuussisimanngilluinnarmat.

Ombudsmandip inassuteqaatigaa Naalackersuisoqarfiup pissutsinik anaasagaataasumik kinguneqartunik aallarteqqinnissamik qinnuteqaammut tunngaviusunik qinnuteqartup piffissap ingerlanerani piniarnermik aalisarnermilluunniit inuussutissarsiorluni ingerlatsineranut mattussisimassinnaasunik piousoqartillugu manna isumaliutersuutigisassagaa, tassalu inuussutissarsiutigalugu aalisartutut piniartutulluunniit allagartartaarniarluni immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik qinnuteqarnissamut periarfissaqarneranik pisumi pineqartumi qinnuteqartup ilitsersorneqarnissanut aalajangersimasumik pissutissaqartoqarsinnaanersoq, taamaaliornikkut aallarteqqinnissamut tapiissutinik tunniussinermi piumasagaataasutut inuussutissarsiutigalugu aalisartutut inuussutissarsiutigaluguluunniit piniartutut inissisimalerniarluni.

A aamma eqqarsaatigalugu Ombudsmandip inassuteqaatigaa tamanna pillugu ilitsersuinissamut tunngavissaqartoqarsinnaanersoq Naalackersuisoqarfiup isumaliutersuutigisagaa.

Aallarteqqinnissamut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat (inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 21. maj 2004-meersoq) pillugu oqaaseqaatini Inatsisartut inatsisaat pillugu ilitsersuutip

suliariniarneqarnissaa piunasaqaataasimavoq. Ombudsmandi tamanna tunuliaqataralugu isumaqarpoq inatsisip atortuulerneranit massakkut ukiut arfineq marlunngulerneranni ilitsersuummik taamaattumik suliarinnitoqarsimannginnera ajuusaarnartuusoq (j. nr. 2010-823-0001)

A aallarteqqinnissamut tapiissutinik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut 2010-mi qinnuteqarsimavoq, Kalaallillu Nu-naanni Namminersorlutik Oqartussani "Inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 21. maj 2004-meersoq tunngavigalugu aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaat" immersorlugulu nassiussimallugu.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup A itigartillugu 25. oktober 2010-mi imatut nalunaarfigaa:

"Aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaatit Aqutsisoqarfimmit tiguneqarpoq, misissorneqarlunilu naliliiffigineqarluni aalajangiiffigineqarpoq itigartittariaqarlugu.

Itigartitsinermit peqqutigitinneqarpoq ukiuni kingullerni marlunni aalisartutut piniartutullu inuussutissarsiummik allagartaqarsimannginnerit, Inatsisartut inatsisaanni nr. 10-mi, 20. november 2006-imeersumi § 6, 2-mi piunasaqaataasut imaattut tunngavigalugit:

“Tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarninni ukiuni marlunnik sioqqullugit inuussutissarsiutigalugu piniartutut aalisartutulluunniit allagarserneqarsimassalluni qinnuteqarnermilu nalaani taama allagartaqarsimassalluni.”

Ukiunilu kingullerni sisamani piniartutut aalisartutullu allagartaqarnak.

Suliaq equnngitsoq tunngavigalugu aalajangiisoqarsimasorigukku Aqutsisoqarfik periarfissaqarpoq suliap suliareqqinnissaanut. Aammattaq periarfissaqarputit suliap eqqartuussivinnut aamma/imaluunniit Inatsisartut Ombudsmandiannut ingerlateqqissallugu."

A Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut 4. november 2010-mi imatut naammagittaalliorpoq:

"Qinnuteqaatinnut akissuteqaatersi paasivara, mannali erseqqissaatigilaarusuppara. 2007 qaammat oktober motori 60 HK 4 takti aserorpoq, atortussamalu (kingoraartissama) tikinnissaata tungaanut inuussutissarsiortariaqarama aalisakkerivimmilu sulisussarsiortuarmata utaqqiisaa sulilerpunga, taamaasillungalu isertitakka 2008-mi sulininnit pissarsiarisimallugit. Akisutissinni allappusi ukiuni marlunni kingullermi aalisartutut allagartaqanngitsunga. Taamaattoqanngimmat ilannguppakka 2007-imi allagartara kiisalu KNAPK-mut ilaasortaaninnut akilii-simaninnut uppernaarsaat. Taamaattumik periarfissaqarama akissutersi eqqunngimmat taamatut erseqqissaateqarpunga.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Naggataatigut erseqqissaatigilaassavara nakorsamit allagarserneqarlunga oqimaatsunik suliaqarsinnaanngikkallarnera pillugu førtidspensioneqalersimmannga, taakkualu massakkut inuuniutigaakka. Skat peereerlugu 4.700 kr.-t tigusarpakka akiligassallu akileraangamik 1-2-3 nu-nguttarput. "Erloqinaqaaq" peqqissutut inuuleqqereerluni ingerlaqqinninnilu akissaqanngiluinnarlunga. Taamaattumik allakkut ingerlariaqqissinnaannginnama qinnuteqaraluarlunga, neriuppungalu paasinartuliorlunga."

A-p naammagittaalliuutaa Naalakkersuisoqarfiup 15. november 2010-mi imatut akivaa:

"Aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaatit siusinnerusukkut allakkatigut itigartitsissutitut tunngavilersugaalluni aalisartutut piniartutullu ukiuni kingullerni marlunni allagartaqannginnerit peqququtalugu itigartinneqarpoq.

Aammaarlunga eqqaasissutigissavara Inatsisartut inatsisaat malillugu Aqutsisoqarfimmi iliuuseqaratta, taamaammatt pissutsit allanngortissinnaanngilavut."

Naalakkersuisoqarfiup itigartitsinera A-p uannut 18. november 2010-mi imatut naammagittaalliuutigaa:

"Ukioq 1971 apersortikkama (qeqarama) taamanimiit imaani inuussutissarsiulerpunga, ukiorlu 2007 oktober qaammat motooriiarpunga 60 HK 4 taktit YAMAHA. Ingerlaqqittariaqarama fabrikkimi sulilerpunga, motoorip suliarititama akissaqartinnissaa pinerullugu taakku ima nutaaliaatigaat aatsaat Japanimi sanateqqaarlugit kingoraarsersinnaallugit, taamaasiorpungalu, aatsaallu 2008 maj naalersoq tigoqqippakka, kisiannili qaammataanngitsoq ajortippoq atorsinnaajunnaarluni, sulinerali ingerlatinniaannarsimavara. Taava ukioq taanna 2008 august qaammat motoorip assinganik pisaarpunga, kisiannili ukioq taanna april qaammat aattalimmik anartalerpunga tuppatigeqisannik, peqqissaasumilli kalerrinneqarlunga taamatut nalaataqartarnek nalinginnaasuusoq. Naggataatigullu ippiortalerama nakorsiukkakku Nuummot oktober qaammat kalerrippaanga erluqut kræfteqartunga, misissortereernermalu kingorna kalerrippaanga qaammatip missaa qaangiuppat katsorsartikkiartussasunga Danmarkimut. Nunaqarfimmut angerlaratta (nuliara ilagalugu) sapaatit akunnerat ataaseq qaangiummat kalerriipput piffissaq siulleq aallartinniarlunga. Taamaaliorpungalu, 10. november nuliaralu Danmarkiliarpugut, nuliara nukkamini najugaqassalluni, tassangaanniit qujanartumik akuerineqarluni. Sapaatit akunnerat ataaseq qaangiuttoq nunatsinniit kalerrinneqarpunga umiatsiara puttasuniittoq anorersuaqattaarnerani kivisimasoq, tassami tupannikooqalungalu piffissarlu nunaqarfimmiinera sivikeqimmat umiatsiara qaqeriataarsinnaasimanngilara, naak nakkutigineqaraluartoq ernitsinnit ningaajusatsinnillu. Atortukka tamaasa, aallaasit motoorilu taratsup pingaartumik ajutoortippai, motoorilu GARANTI-ata akilersinnaanngilaa, kisiannili motoorip siulliup modeleqatiginngimmagu ernitta ningaajusattalu ajortittut kingoraarsersimavaat ningaajusattalu suaniarnermini atorlugu 2008.

2007 november aallaratta aatsaat 2008 januar qaammat angerlaqqippugut, seqersartillunga kemortillungalu, taavalu marts qaammat pullartaq naammattuugartik nakorsat kiliulaarlugu peearllarpaat, suliaritinnissaralu junimut kinguartilaarlugu. Angerlariarlunga Nuuliaqqippugut april qaammat. Nuliama qujanaqisumik ilagiinnarmanga nukittorsaatigeqaara, april naalluin-

nartok Danmarkimut aallaqqippunga kisima, kiisalu juni qaammat naalersoq inalugarsuara taamat peertariaqalerlugu, kræftip siaruaannissaa aarleqqutigigamikku, peqqarluinnarlungalu aniguiपालारlunga, kiisalu kalaallit peqqissartut inaani qaammat sinnerlugu nukittorsarlunga ikersuarma aseruutillattaartup aarlerinarunnaarnissaata tungaanut. Tamatumalu nalaani nulia-ma ornippaanga, najama akiligaanik, ajortikkaluttuinnaramimi sanngeeqalungalu. Qujanartu-millu siumut saaqqippunga kiisalu august qaammat 2008 ajoqutaarullunga angerlarlunga. Ki-siannili sumilluunniit nukittorsinnaanngilanga, nakorsamillu allagarserneqarnikkut førtidspen-sioneqarlunga.

Ilaquttakkalu najulerakkit nukakkaluttuinnarlunga, maannakkullu ima pitsaatigilerpunga 98-99 % -iullunga, pisariaqartitsineralu malillugu ullut ilaanni nipaallisaatinik pisarlunga, tassa ki-simi. Taamatut imminut misigisimaninni (-lerninni) uninngaanneq uanni oqimaalliarporpoq, pissarsiuulerusukkaluarama motoorissaqaraluaruma. Nammineerlunga nalunngilara inuunera qanoq ittoq, oorinnguanik pisartagaqartitaa-nera qujanaraluartoq imminut pilersoqqilernissara orniginerugaluarpara motoorissaqarnangalu.

Taamaattumik siunnersorneqarnera malillugu qinnuteqarsimagaluarpunga Aalisarnermut, Pi-niarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut marloriarlunga. Qinnuteqaat siulleq itigartippaat makku patsisigalugit (akissut ilannguppaa). Aappasaanik qinnuteqarama itigar-titsinermut tunngavilersuutaat eqqunngingaarmata uppernarsaatit ilanngullugit nassiuppakka (aamma taakku ilannguppakka). Akissuteqaqqinnerminnilu siullermik akissutertik akissutigeq-qiinnarpaat, massa uppernarsaatit takusinnaagaluarlugit. Taamaattumik paasiuminaatsippara ukioq ataasiunngitsorluunniit nunap qaani suligama taanna kisiat toqqammaviginisammassuk, tassalu 2007 novemberimiit september 2008 naaneranut. Sinnera 2009-2010 maannamut sumilluunniit sulinikkut aalisarnikkulluunniit isertitaqarfiginngilluinnarlugu.

Qinnuteqarninnut tunngavigaakka motori kingulleq 2008-meersoq atorsinnaajunnaarluni a-serormat taratsup ajortimmagu kivinermigut 2010-p ingerlanerani atulaaleraluarlugu aserora-mi, kiisalu timmiarsiut aamma qoorortoq Pakerhall umiatsiap kivineratigut tammarmata, tas-salu taakku ingerlaqqinniaraluarninni amigaatigilluinnakkakka. Marlunnik umiatsiaqaraluar-punga, tamarmilli nunap qaaniipput, aalisarnermullu atortukka aamma nunamiipput atoriaan-naallutik.

Naggataatigut neriutima annersarigaat paasequara inuunera ingerlaqqissappat qulaani taa-sakka pisariaqartilluinnarakkit."

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik 22. december 2010-mi imatut allaffigaara:

"A-p saaffiginnissutaa 18. november 2010-mi ullulernerqarsimasoq 16. december 2010-mi ti-guara. Assilinera saaffiginnissutillu Atorfeqarfimmit qallunaatuumut nutserneqarnera ilanngul-lugit nassiuppakka.

Saaffiginnissut imatut paasivara aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaammi Aalisarner-mut, Piniarnermut, Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmit itigartinneqarsimanera A-p naammagittaalliuutiginiaraa.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Suliami allagaatit uku misissoreerlugit naammagittaalliuut suliarilerniarlugu aalajangerpunga:

- Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup itigartitsissutaa, 25. oktober 2010-mi ullulerneqarsimasoq
- Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup itigartitsinermik aalajangiusimanninna 15. november 2010-mi ullulerneqarsimasoq

Allagaatit taaneqartut assilineri ilanngullugit nassiuppakka, taakku Atorfeqarfimmi maani nutserneqarneri aamma ilanngullugit.

Misissuininni atugassatut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara mappiutini allagaatit allaqqaarneqarnerinik tamarmiusunik imalik/imallit uannut atukkiuteqqullugu/atukkiuteqqullugit.

Naalackersuisoqarfik allagaatinik qarasaasiakkuinnaq toqqortarineqartunik peqarpat Naalackersuisoqarfik qinnuigaara taakkua naqitanngortinneqarneri uannut nassiuteqqullugit.

Misissuininni atugassatut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik aammattaq qinnuigaara suliamik paasinninnini pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Naalackersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara apeqqtut uku akeqqullugit:

1. Naalackersuisoqarfiup itigartitsissutaanit 25. oktober 2010-mi ullulerneqarsimasumit erserpoq A aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqarsimasoq.

Aallarteqqinnissamut tapiissuteqartarneq pillugu malittarisassat inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffiqineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 3-mi, 21. maj 2004-meersumiipput.

Naalackersuisoqarfiulli inatsimmi tassani malittarisassat itigartitsissummini 25. oktober 2010-meersumi innersuussutigisimangilai. Naalackersuisoqarfiup tassunga taarsiullugu aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutillit inuussutissarsiorterannik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 20. november 2006-meersumi § 6, nr. 2-mi piumasaaqat innersuussutigisimavaa.

Inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqamik nutaamik pisinermi tapiissuteqarfigineqassagaanni piumasaaqatit aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutillit inuussutissarsiorterannik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 20. november 2006-meersumi § 6-ikkut aalajangersarneqarput.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup paasinninna unaanersoq paasisutissiissutigeqqullugu, tassalu piumasaaqatit aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutillit inuussutissarsiorterannik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersarneqarsimasut aallarteqqinnissamut tapiissutinik inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallar-

teqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu qinnuteqaatinik suliarinninnermi inatsisinik unioqquitsinani tunngaviutinneqarsinnaasut.

Taamaappat Naalackersuisoqarfik qinnuigaara paasinninneq taanna Inatsisartut inatsisaata oqaasertaanik, inatsit piareersarlugu sulianik siunertaanillu tunngaveqarnersoq nassuiaqqullugu.

2. Naalackersuisoqarfik aammattaaq qinnuigaara piumasaqaatit aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutillit inuussutissarsiorterannik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni ilaasut Naalackersuisoqarfik aallarteqqinnissamut tapiissutinik inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu qinnuteqaatit suliarineqarneranni aalajangiigaangat ataatsimut ilanngunneqartarner-sut paasissutissiissutigeqqullugu.

Taamaangippat Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup suliami matumani piumasaqaatit taamaattut ilanngunneqarnissaat pissusissamisoortut soq isigineraa paasissutissiissutigeqqullugu.

Taamaappat Naalackersuisoqarfik qinnuigaara itigartitsissutitut allakkani qinnuteqartup piffissaq qinnuteqarfigisaq sioqqullugu inuussutissarsiutigalugu piniartutut imaluunniit inuussutissarsiutigalugu aalisartutut nalunaarsorneqarsimanissaanik piumasaqaatit taaneqartoq (aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutillit inuussutissarsiorterannik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 20. november 2006-imeersumi § 6, imm. 1, nr. 2) Naalackersuisoqarfiup periaasiani aallarteqqinnissamut tapiissutinik inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 21. maj 2004-meersoq tunngavigalugu qinnuteqaatinik suliarinninnerani piumasaqaatit saneqqunneqarsinnaangitsut atorneqartarner-soq paasissutissiissutigeqqullugu.

3. Malugaara aallarteqqinnissamut inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 3-mi, 21. maj 2004-meersumi § 1 tunngavigalugu tapiissutit taamaallaat inuussutissarsiutigalugu aalisartunut, inuussutissarsiutigalugu piniartunut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartunut tunniunneqarsinnaasut.

Malugaarattaq Inatsisartut inatsisaat taanna pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit makku ersertutut:

"Inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlatsisut kikkorpiaaneranun tunngatillugu taakkua inatsisitigut qanoq paasineqartarnerat sukulluunniit atuuttoq innersuussutigineqarpoq."

A-p uannut naammagittaalliutaanit erserpoq inuussutissarsiutigalugu piniartutut kingullermik 2007-imi allagartaqarsimasoq, tulleriinnerilu malillugit napparsimasimanerata motoorililu ajoquteqarnerata inuussutissarsiutigalugu piniartutut ingerlanissaa tamatuma kingornati-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

gut akornusersimagaat. Naammagittaalliummit aammattaaq erserpoq massakut peqqissigami inuussutissarsiummi aallarteqqinnissaa kissaatigigaa, tamannalu aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqarsimaneranut tunngaviusoq.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara makku paasissutissiissutigeqqullugit, tassalu Naalackersuisoqarfiup pissutsit tamakku A-p qinnuteqaataata suliarineqarneranut atatillugu ilisimasi-manerai, taamaappallu inuussutissarsiutigalugu allagartartaarnissamut piniarneq aalisarnerlu pillugit Inatsisaanni (Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 29. oktober 1999-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi) § 4, imm. 4 tunngavigalugu immikkut akuersissuteqarfigeqarnissamut periarfissaqarneranik ilitsersorsimaneraa.

Aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaatip itigartinneqarnera pillugu naammagittaalliummi allami Naalackersuisoqarfik 22. november 2010-mi qinnuigaara inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 21. maj 2004-meersoq pillugu ilitsersuut Naalackersuisoqarfiup Inatsisartut inatsisaata akuerineqarnerani tunngaviusoq suliarisimaneraa paasissutissiissutigeqqullugu. Taamaappat Naalackersuisoqarfik allakkani taakkunani aamma qinnuigaara ilitsersuutip assilinera uannut nassiuteqqullugu.

Eqqortussaq anguniarlugu malugeqquara Naalackersuisoqarfiup apeqqu taanna pillugu akis-sutaa suliamik matuminnga misissuininni ilaatinneqarsinnaassasoq.

A allakkanik ukuninnga ullumikkut ilisimatippara.

Naalackersuisoqarfiup akissutaata suliamik inaarsaallunga suliarinnilinninninni A-mut suliami illua'tungiusumut taassuma isumaanik tusarniaanertut saqqummiunneqarsinnaavoq."

Naalackersuisoqarfik akissuteqaqqullugu 27. januar 2011-mi, 25. februar 2011-mi kiisalu 8. april 2011-mi nukingisaarpara.

Naalackersuisoqarfiup 27. april 2011-mi nalunaarfigaanga Naalackersuisoqarfiup inatsisilerinermut immikkoortortaqarfiani ilaatigut suliamik matuminnga qulaajaaneq ingerlanneqartoq, akissullu uannut pilertornerpaamik nassiuunneqar-niartoq. Suliap ingerlasimanagera Naalackersuisoqarfiup ajuusaarutigaa.

Naalackersuisoqarfiup akissutaa imaattoq 10. maj 2011-mi tiguara:

"Aallaqqaatigalugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup utoqqatsissutigissavaa suliap kingusinaarujussuartumik akissuteqarfigineqarnera. Siunissami taamatut pisoqaqqinninnissaa siunertaralugu suleriaatsit allanngortinneqarput, taamaasilluni Ombudsmandimit suliakkiutigineqartut Naalackersuisoqarfiup inatsisilerinermut immikkoortortaqarfianit suliarineqartalersussanngorlutik.

Allakkassinni 22. december 2010-meersuni apeqqutigineqartunut Naalackersuisoqarfik imatut akissuteqassaaq:

1)-imut:

Naalackersuisoqarfik A-p qinnuteqaataanut akissutissatut ilusilersuinermini annertuumik kukkussuteqarsimavoq, inatsisimik tunngavigineqartussamik kukkusumik innersuussinermigut. Inatsit eqqortoq tunngavigineqartussarlu tassaavoq inuussutissarsiuutigalugu aalisartut, inuussutissarsiuutigalugu piniartut inuussutissarsiuutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaani nr. 3, 21. maj 2004-imeersumi § 1, tamatuma kingorna aallarteqqinnissamut inatsimmik taagorneqarluni innersuunneqartartussa.

Taamatut kukkussuteqartarnek siunissami pinngitsoortinniarlugu allaffeqarfiup suleriaaseq allanngortippaa. Aallarteqqinnissamut tunngatillugu aalajangiinerit tamarmik siunissami inunnit marlunnit atsiorneqartalissapput.

Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaa pillugu aalajangiinerimut tunngaviit akueralugit aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugit qinnuteqaatinik suliarinninnerni tunngavigineqarsinnaanngitsut.

Suliap suliarineqarnerani qitusoq tassaavoq aalajangiinerimi inatsisip tunngavigineqartussap kukkusumik innersuussutigineqarsimanera. Aallarteqqinnissamut inatsimmi § 1 naapertorlugu aallarteqqinnissamut tapiiffigineqarsinnaasut tassatuaapput inuussutissarsiuutigalugu aalisartut, piniartut nunalerinermillu ingerlataqartut.

Aallarteqqinnissamut tapiissuteqarnissamik nalilersuisartut qinnuteqaammut uani pineqartumut tunngatillugu akunnerminni eqqartorsimavaat "inuussutissarsiuutigalugu piniartuq" qanoq paasineqassanersoq. Taaguut inuussutissarsiuutigalugu Naalackersuisoqarfiup isumaa naapertorlugu tassaavoq pineqartup inuussutissarsiuutigisani aqutugalugu isertitami amerlanersai isertitaqassutigisimassagai. Suliamut uunga tunngatillugu aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiuutillit inuussutissarsiornerannik siuarsaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 20. november 2006-imeersoq innersuussutigineqarsimavoq. Tassalu taanna kukkunerimut aallaviusimavoq. Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq taaguutit taakku isumaat assigiinngissuteqanngitsut. Taamaattumik taaguutip isumaa eqqarsaatigalugu apeqqutaanngilaq suliami inuussutissarsiuutigisaaq sorleq pineqarnerasoq.

2)-mut:

Erseqqissaatigineqassaaq Naalackersuisoqarfiup aallarteqqinnissamut qinnuteqaatinik suliarnernermini aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiuutillit inuussutissarsiornerannik siuarsaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaani piumasaqaatit ilanngullugit tunngaviginiarneq ajormagit.

Taamaattorli Naalackersuisoqarfiup paasinninnera tassaavoq pineqartup isertitaasa amerlanersaat pisortanit utoqqalinersianeersuppata pineqartoq inuussutissarsiuutigalugu aalisartutut, inuussutissarsiuutigalugu piniartutut imaluunniit inuussutissarsiuutigalugu nunalerinermik inuus-

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

sutissarsiuqartutut isigineqarsinnaajunnaarsimassasoq. Ilutigisaanik pineqartoq inuussutissarsiuqartutut isigineqarsinnaassanngilaq inuussutissarsiuqartutut alagartaqanngikkuni. Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq A 2007-imiit inuussutissarsiuqartutut piniartuujunnaarsimasoq. Illua'tungerisap nassuiaatigisaa uagut paasinninnitsinnut naapertuutinnngilaq. Tamannalu itigartitsinermi tunngaviit pingaarnersaraat.

Aallarteqqinnissamut inatsimmut innersuussuteqarsimaneq kukkuneruvoq. Inatsit pineqartoq akulerutsinneqarsimavoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup nalilersimammagu pineqartup inuussutissarsiuqartutut aalisartuujunnaarnera imaluunniit inuussutissarsiuqartutut piniartuujunnaarnera, tamannalu erseqqissumik nassuiarniarlugu.

3)-mut:

A-p immikkut akuerineqarsinnaanissamut/qinnuteqarsinnaanissamut periarfissarsiorinissamut tunngatillugu siunnersorneqarnissamik kissaataa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit ajoraluartumik qisuariarfigneqarsimannngilaq. Allattoqarfimmut erseqqissaatigineqareerpoq saaffiginnissutit suugaluartulluunniit tutsuiginartumik pimoorullugillu suliarineqartassasut.

Ilisimatitsissutigineqassaaq aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnermut inatsimmut tunngatillugu ilitsersuutinik suliaqartoqanngimmat. Ilitsersuut Naalakkersuisoqarfimmit piaarnerpaamik suliarineqassaaq."

Tamatuma kingorna imatut oqaaseqaateqarpunga:

“Aalajangiinermut inatsisikkut tunngavigisaaq tunngavilersuinerlu

Qinnuteqaat A-p Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit 2010-mi tunniussaa tassaavoq inuussutissarsiuqartutut aalisartut, inuussutissarsiuqartutut piniartut inuussutissarsiuqartutut nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 21. maj 2004-meersoq (aallarteqqinnissamut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaannik matuma kingornatigut taaneqartartusaaq) tunngavigalugu aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaat.

Inatsisikkut tunngavigisaaq pillugu makku malugaakka:

Aallarteqqinnissamut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq inuussutissarsiuqartutut aalisartunut, inuussutissarsiuqartutut piniartunut inuussutissarsiuqartutut nunalerinermik ingerlataqartunut pigisat ajoqusernerisigut, inuussutissarsiornermi sakkugisat tammarnersigut imaluunniit napparsimanikkut imaluunniit allatut timikkut ajoquserluni sulisinnaajunnaarnikkut inuussutissarsiuqartutiminnut tunngatillugu

annaasaqarsimasunut Naalackersuisut aallarteqqinnissamut tapiissuteqarsinnaasut.

Naalackersuisut tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 2 tunngavigalugu pisuni immikkut ittuni inunnt pineqartunut innuttaasunut silaannaap pissusiata kingunerisaanik inuussutissarsiornikkut nalinginnaasumik ajornartoornikkut imaluunniit peqqiilliorluni sulisinnaannginnerup kingunerisaanik annaasanut aallarteqqinnissamut tapiissuteqarsinnaapput.

Aallarteqqinnissamik qinnuteqaat qinnuteqarnermi immersugassaq tassunga atorneqartussatut suliarineqarsimasooq atorlugu Inatsisartut inatsisaanni § 3 tunngavigalugu tunniunneqassaaq, uppersaatinillu erseqqinnerusumik taaneqarsimasunik ilaqartinneqassalluni, matumani qinnuteqartup aningaasaqarniarnikkut atugai pillugit uppersaasersuineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Naalackersuisut aallarteqqinnissamut tapiissutinik tunniussissagunik pissutsit tapiissuteqarnermut pissutaasut matussuserneqareersimannginnissaat imaluunniit nammineq sillimmasiinnikkut pisortalluunniit sillimmasiinerisigut, namminersortunut pisortatigulluunniit tapiissuteqarnermik aaqqissuussinikkut assigisaatigulluunniit matussuserneqarsinnaannginnissaat Inatsisartut peqqussutaanni § 2 tunngavigalugu piumasaqaatigisinnaavaat.

Qinnuteqartup Inatsisartut peqqussutaanni piumasaqaatit piumasaqaatillu al-lat Naalackersuisut Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu aalajangersimasaat eqqortikkaluarunigilluunniit aallarteqqinnissamut tapiissutinik tunineqarnisani inatsit tunngavigalugu piumasaqaatigisinnaanngilaa. Taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni § 7-imit erserpoq aningaasaliissutitut akuersissutigineqartut ukiumoortumik aningaasanut inatsisitigut aalajangersarneqartasasut.

2010-mi aningaasanut inatsimmi konto 51.01.04, Aallarteqqinnissamut tapiissutit, pillugit missingersuutitut oqaasertaliussanit imaattut erserput:

"Kotomut pingaarnermut matumunnga inatsisitigut tunngavigineqarpoq Inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut aamma inuussutissarsiutigalugu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaat nr. 3, 21. maj 2004-meersoq.

Aningaasaliissutit tunniunneqartarput aalisarnerup, piniarnerup nunalerinerullu iluanni inuussutissarsiummik ingerlataqartunut napparsimalersunut, silap pissusiinik pissuteqartu-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

mik ajornartorsiulersunut imaluunniit inuussutissarsiumminnut tunngatillugu allanik ajornartorsiulersunut, imatut pissusilinnik pineqartut inuussutissarsiumminnik ingerlatseqqiniarlutik aningaasarsiorteranni periarfissatigut ulorianartorsiortinneqarlutik.

Aningaasaliissutit ukunanit tapiissutit pisuni taakkunani pineqartut inuussutissarsiuminik ingerlatsiinnarnissaannut peqataassapput.

Aallarteqqinnissamut tapiissutit ataasiaannartumik tunniunneqassapput suliami ataatsimi ikinnerpaamik 2.000 kr.-it amerlanerpaamillu 25.000 kr.-it.

Qinnuteqarnermi immersuiffissaq immikkut ittoq inummut tunngasoq nassiunneqartoq tunngavigalugu aallarteqqinnissamut tapiissutit tunniunneqassapput.

Aaqqissuussinermi 1. juli 2004-mi atuutilersumit misilittakkat takutippaat inatsimmut naleqqiullugu killeqartumik aaqqissuussineq aqunneqassappat ukiumut agguaqatigiissillugu 1 – 2 mio. koruuninik tapiissuteqartoqartassasoq.

Aaqqissuussineq pisunut aalajangersimasunut tapiissutaammat soorunami tapiissuteqarnissamut pisariaqartitsineq erseqqissumik siumoortumik aalajangersaaffigineqarsinnaanngilaq. Aallarteqqinnissamut tapiissutit nalinginnaasumik sillimmasiisarnerit naammaginartumik pilersinneqarsinnaasut taarsissanngilai, nalinginnaasumillu sillimmasiisarnermi pisutsini pilersinneqarsinnaanngitsuni tapiisoqartassalluni."

Naalackersuisoqarfiup A-mut allakkatigut 25. oktober 2010-meersutigut itigartitsissutigisaa tunngavilersuummik aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutillit inuussutissarsiorterannik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkamut innersuussisumik imaqarpoq, tassa imaappoq inatsimmi allami, A-p aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqarnermini tunngavigisaanit allaasumi, aalajangersakkamut innersuussisumik:

"Itigartitsinermut peqqutigitinneqarpoq ukiuni kingullerni marlunni aalisartutut piniartutullu inuussutissarsiummik allagartaqarsimanninnerit, Inatsisartut inatsisaanni nr. 10-mi, 20. november 2006-imeersumi § 6, 2-mi piumasaqaataasut imaattut tunngavigalugit:

"Tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarninni ukiuni marlunnik sioqqullugit inuussutissarsitigalugu piniartutut aalisartutulluunniit allagarserneqarsimassalluni qinnuteqarnermilu nalaani taama allagartaqarsimassalluni."

Ukiunilu kingullerni sisamani piniartutut aalisartutullu allagartaqarnak."

A-p aalajangiineq pillugu naammagittaalliuutaanut akissummini 15. november 2010-meersumi Naalackersuisoqarfiup makku oqaatigai:

"Aallarteqqinnissamat tapiissutinik qinnuteqaatit siusinnerusukkut allakkatigut itigartitsis-sutitut tunngavilersugaalluni aalisartutut piniartutullu ukiuni kingullerni marlunni allagar-taqannginnerit pequtigalugu itigartinneqarpoq.

Aammaarlunga eqqaasissutigissavara Inatsisartut inatsisaat malillugu Aqutisoqarfimmi i-liiuseqaratta, taamaammat pissutsit allannortissinnaanngilavut."

Naalackersuisoqarfiulli tusarniaanermut akissummini 10. maj 2011-meersumi uannut oqaatigaa Naalackersuisoqarfiup aalajangiinera - naak tunngaviler-suutip oqaasertai taamaakkaluartut - aalisarnermik piniarnermillu inuussutis-sarsiutillit inuussutissarsiornerannik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut peqqus-sutaanni aalajangersakkat tunngaviginagit pisimasoq:

"Naalackersuisoqarfik A-p qinnuteqaataanut akissutissatut ilusilersuinermini annertuumik kukkussuteqarsimavoq, inatsimmik tunngavigineqartussamik kukkusumik innersuussinermi-gut. Inatsit eqqortoq tunngavigineqartussarlu tassaavoq inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamat tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaani nr. 3-mi, 21. maj 2004-meersumi § 1, tamatuma kingorna aallarteqqinnissamat inatsimmik taagorneqarluni innersuuneqartartussa."

Tamanna pillugu makku oqaatigaakka:

Aalajangiinernut tunngavilersuinerit pillugit piumasqaatit imaattut pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsi-saanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi aalajangersarneqarput:

"§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusu-mik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni.

(...)

§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inat-sisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malil-lugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapput-taaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pi-ngaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqa-taasup tamakkununga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaa-nerminik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinnaat allat pisortalluunniit soqutigisat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfigi-narpat, tak. § 15."

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Naalackersuisoqarfiup itigartitsinermut 25. oktober 2010-meersumut tunngavilersuummini inatsimmi malittarisassanut kukkusunut innersuussisimanera Naalackersuisoqarfiullu allakkamini 15. november 2010-meersuni aalajangiinermik aalajangiusimanniffigisamini inatsimmi malittarisassanut aalajangiinermi tunngaviusimasunut innersuussinngilluinnarsimanera isorisarialerujusuartut isigaara.

Tunngavilersuut Naalackersuisoqarfiup allakkamini 15. november 2010-meersuni aalajangiinermik aalajangiusimanniffigisamini atugaa eqqarsaatigalugu aamma oqaatigaara A-p aalajangiinermut tunngasut pillugit naammagittaalliiummini/suliarinneqqeqqusinermi 4. november 2010-meersumi akerliliissutitut saqqummiussaa Naalackersuisoqarfiup erseqqissumik isummerfigisimannigikkaa.

Naalackersuisoqarfiup aalajangiinermi 25. oktober 2010-meersumi oqaatiga itigartitsineq A-p inuussutissarsiutigalugu piniartutut inuussutissarsiutigaluguluunniit aalisartutut ukiuni kingullerni sisamani nalunaarsorneqarsimanniginneranik (ilaatigut) tunngaveqartoq. A aalajangiinermi ilitersorneqarpoq aalajangiineq kukkusumik tunngaveqarluni pisimasoq isumaqarpat Naalackersuisoqarfik suliap suliareqqinnissaanut periarfissaqartoq. A-p 2007-imi inuussutissarsiutigalugu piniartutut allagartaqarsimanini naammagittaalliiummini/suliarinneqqeqqusissumini 4. november 2010-meersumi uppernarsarpaa.

Uanga paasinninnera unaavoq tamanna Naalackersuisoqarfiup aalajangiinermi 15. november 2010-meersumi isummerfigisimasariaqaraluaraa - inatsimmilu malittarisassat eqqortut innersuussutigalugit - aalajangiinermilu tunngavigisaq pillugu akerliliissutigineqartoq itigartitsinerup aalajangiusimaneqarneranit allaasumik soq kinguneqarsinnaanngitsoq nassuiarsimasariaqaraluarlugu.

Malugaarali Naalackersuisoqarfiup kukkunerit taamaattut pinngitsoortinniarlugit aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaatit suliarineqartarneranni periaatsit nutaat atulersissimagai. Aalajangiinermut tunngavilersuummut ataitillugu matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Inatsisikkut tunngavigisaq Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut akissummini 10. maj 2011-meersumi innersuussutigisaa pillugu makku oqaatigaakka:

Aallarteqqinnissamut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 1-ikkut aalajangersarneqarpoq inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut nunalerinermillu inuussutissarsiuteqartut kisimik aallarteqqinnissamut tapiissutinik tunineqarsinnaasut.

Inatsimmi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatini ilaatigut makku oqaatigineqarput:

"Naatsorsuutigineqarpoq inatsisip siunertaa malillugu tapiissutit tunniunneqartassasut. Anguniagaasariaqarpoq qinnuteqartoq maannamut inuussutissarsiutigisimasaminik ingerlatitseqqittuurtunngussasoq taamalu pisortanit ikiorsiissutinik assigisaannillu ikiorserneqassaarluni.

Aningaasat ikiorsiissutitut/tapiissutitut qinnutigineqartorpiaat tunniunneqarnerata kingunerissavaa qinnuteqartup inuussutissarsiumminik ingerlatitseqqissinnaanera. Inatsisartut inatsissaanni periarfissinniarneqarpoq annaasanut allatut matuneqarsinnaanngitsunut matususiisarnissaq.

Inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlatsisut kikkorpiaanerannut tunngatillugu taakkua inatsisitigut qanoq paasineqartarnerat sukkulluunniit atuuttoq innersuussutigineqarpoq.

Oqaatigineqassaaq naatsorsuutigineqarmat § 1, imm. 1 oqaasertai malillugit sakkortungaatsiartumik paasineqassasoq. Pissutsit allat inatsisip siunertaata ataaniittut § 1, imm. 2 malillugu suliarineqassapput."

Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissummini 10. maj 2011-meersumi taaguutinik "inuussutissarsiutigalugu piniartoq"-mik aamma "inuussutissarsiutigalugu aalisartoq"-mik il.il. paasinninnini pillugit uannut makku oqaatigai:

"Taaguut inuussutissarsiutigalugu Naalakkersuisoqarfiup isumaa naapertorlugu tassaavoq pineqartup inuussutissarsiutigisani aqputigalugu isertitami amerlanersai isertitaqassutigisimassagai."

(...)

"(...) Naalakkersuisoqarfiup paasinninnera tassaavoq pineqartup isertitaasa amerlanersaat pisortanit utoqqalinersiutisianeersuuppata pineqartoq inuussutissarsiutigalugu aalisartutut, inuussutissarsiutigalugu piniartutut imaluunniit inuussutissarsiutigalugu nunalerinermik inuussutissarsiuteqartutut isigineqarsinnaajunnaarsimassasoq. Ilutigisaanik pineqartoq inuussutissarsiutigalugu piniartutut isigineqarsinnaassanngilaq inuussutissarsiutigalugu piniartutut allagartaqanngikkuni."

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Aallarteqqinnissamut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 1 pillugu oqaaseqaatini inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlatsisut kikkorpiaanerannut tunngatillugu "taakkua inatsisitigut qanoq paasineqartarnerat sukkuluunniit atuuttoq" innersuussutigineqarpoq.

Aalisarneq pillugu inatsit nr. 18, 31. oktober 1996-imeersoq kingusinnerusukut allannguuteqartinneqartarsimasoq taaguutip inuussutissarsiutigalugu aalisartup qanoq paasineqarnissaanik nassuiaammik imaqqanngilaq. Inatsisartut inatsisaanni tassani "inuussutissarsiutigalugu aalisarneq" (Inatsisartut peqqussutaani § 3, imm. 1-mi tassaatinneqartoq "pisat tamarmiusut taakkualuunniit ilaasa tunineqarnissaat siunertaralugu aalisarneq") kiisalu "assigiimmik inuussutissarsiutillit" (Inatsisartut inatsisaanni § 3, imm. 3 tassaatinneqartut "inuussutissarsiutit pingaarnertut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik, saniatigooralugu inuussutissarsiutit inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik imaluunniit inuussutissarsiutiginagu aalisarnermik ingerlatsinersut naapertorlugu inuttut ataatsimoortut ersarinnerusumik killilerneqarsimasut") kisimik nassuiarneqarsimapput.

Kalaallit Nunaata nunatut oqartussaaffigisaani imartanilu aalisarnikkut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutigalugu aalisarneq ingerlatissagaanni piimasaqaatit arlallit Inatsisartut inatsisaanni § 6-ikkut aalajangersarneqarsimapput. Angallatinik inunnit ataasiakkaanit pigineqartunik inuussutissarsiutigalugu aalisarneq eqqarsaatigalugu § 6, imm. 3-mi piimasaqaatit uku eqqortinneqarsimassapput:

"1) Inuit pineqartut tamarmik inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumasuteqassapput;

2) inuit pineqartut tamarmik Kalaallit Nunaanni najugaqartutut inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimassapput, Kalaallillu Nunaanni inuit aqqisa nalunaarsorsimaffianni ukiuni kingullerni marlunni nalunaarsorsimassallutik;

3) inuit pineqartut tamarmik Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartussaati-taassapput, qaammatisiutillu ukiuini kingullerni marlunni Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartartussaati-taasimassallutik.

4) inuit pineqartut tamarmik qaammatisiutit ukiuini kingullerni marlunni inuussutissarsiutigalugu aalisartuusimassapput, namminerlu sulinikkut ukiuni kingullerni marlunni iserti-taasa tamarmiusut 2/3-ii inuussutissarsiutigalugu aalisarnermit isertinneqarsimassapput. Inuussutissarsiutigalugu aalisartuunermut nallersuunneqarput piniartutut, savaatilittut, tuttuutilittut assigisaannillu inuussutissarsiuteqarnerit."

Naalackersuisut § 6-imi imm. 5 aamma imm. 6 imaattut tunngavigalugit immikkut akuersissuteqarsinnaapput:

"Imm. 5. Naalakkersuisut akuersissuteqarsinnaapput

1) imm. 3, nr. 2 aamma 3-mi aamma imm. 4, nr. 2-mi piumasaqaatit atuutinnginnissaannut, kinguaariit paarlaanneranni imaluunniit pineqartoq piffissat taaneqartut iluanni ilinniar-titaaneq assigisaaluunniit siunertaralugu Kalaallit Nunaata avataani najugaqarallarsi-mappat;

2) imm. 3, nr. 4-mi piumasaqaatit atuutinnginnissaannut, uppersarsarneqarsinnaappat pissutsit immikkut issimasut isertitanit pissarsianik piumasaqaatit naammassineqarsin-naannginnerannik kinguneqartumik.

3)) imm. 3, nr. 4-mi inunnut manna tikillugu pingaarnertut inuussutissarsiummik ingerlat-sisimangitsunut kiisalu allanut siusinnerusukkut pingaarnertut inuussutissarsiutigalugu aalisartuusimasunut.

Imm. 6. Naalakkersuisut pissutsini immikkorluinnaq ittuni imm. 1-4-mi piumasarineqartut atorqannginnissaannik akuersissuteqarsinnaapput, taamaaliorneq kalaallit aalisarnik-kut inuussutissarsiornerannut imaluunniit Kalaallit Nunaanni suliffissuaqarnermut pi-ngaarteqarsorinaraangat.

Imm. 7. Naalakkersuisut imm. 1-4-mi piumasarisat naammassineqarsimanerinit up-ternarsaateqaqquisinnaapput."

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 29. ok-tober 1999-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsima-sumi taaguut inuussutissarsiutigalugu piniartoq tamatuma pissuseqataanik er-seqqissumik nassuiarneqarsimangilaq.

Inuussutissarsiutigalugu piniarneq aallaaniarnerlu ingerlassinnaassagaanni piumasaqaatit arlallit Inatsisartut inatsisaanni tassani § 4. imm. 2-kkut aala-jangersarneqarsimapput:

"Imm. 2. Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu akuersissut taamaal-laat tunniunneqarsinnaavoq inunnut

1) inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqartunut;

2) Kalaallit Nunaanni najugalittut inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarneqarsimasu-nut, Kalaallillu Nunaanni najugalittut ukiuni qaangiuttuni marlunni nalunaarsorneqareer-simasunut; aamma

3) Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartussaataasunut, Kalaallillu Nunaan-nut ukiuni qaangiuttuni marlunni tamakkiisumik akileraartartuusimasunut.

4) piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitaqartunut isertitat tamarmiusut ikinnerpaamik 50%-iisa nalinginik, takukkilli litra a-c. Angallatit angallatip uuttuutaanut uppersarsaat naapertorlugu 210 BT-init (150 BRT-init) mikinerusut atorlugit aalisarner-mit isertitat tamarmiusut piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamar-miusut naatsorsuusiorneqarnerannut ilanngunneqassapput.

a) Akiliisitsilluni aallaaniartitsisarneq/tammajuitsussarsiniartitsilluni aallaaniartitsineq aalisartitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat malillugu akiliisitsilluni aallaaniartitsinermik aaqqissuussinermi imaluunniit akiliisitsilluni aallaaniartitsinermut atatillugu ilisimasortatut suliffeqarnermit pisut isertitatut tamarmiusutut naatsorsorneqarneranni ilanngunneqassapput.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

b) Inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat malillugu takornariartitsinermut imaluunniit pinngortitami misissuinermit imaluunniit ilisimatusarnermut atatillugu sullissinernit isertitat, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsorneranni imaluunniit isertitat tamarmiusut tamakkerlugit naatsorsorneranni ilanngunneqassanngillat.

c) Qinikkatut pisortanillu toqqakkatut suliassaqartitaanermut aningaasarsiat imaluunniit inuussutissarsiutigalugu piniartut kattuffiisa/peqatigiiffiisa siulersuisuini sulinermit aningaasarsiat, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsornerannut imaluunniit isertitat tamarmiusut tamakkerlugit naatsorsornerannut ilanngunneqassanngillat."

Naalackersuisut inatsimmi § 4, imm. 4 tunngavigalugu immikkut akuersissuteqarsinnaapput:

"Imm. 4. Piumasaqaatinit ukunanit immikkut akuersissuteqarnermik Naalackersuisut nalunaaruteqarsinnaapput:

1) § 4, imm. 2, nr. 2-4, aamma imm. 3, inuk pineqartoq piffissat taaneqartut iluanni iliniarnermik assigisaanilluunniit pissuteqartumik Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimappat imaluunniit qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut atassuteqarnera naapertorlugu naapertuuttutut isigineqarpat.

2) § 4, imm. 2, nr. 4, inunnut maannamut pingaarnertut inuussutissarsiuteqarsimannngitsunut.

3) § 4, imm. 2, nr. 4, uppersarnerqarsinnaappat pissutsit immikkut ittut kingunerannik isertitat annertussusissaannik piumasaqaat naammassineqarsinnaasimannngitsaq.

4) § 4, imm. 2, nr. 4, inunnut aalisarnermik, piniarnermik aallaaniarnermillu inuussutissarsiornermik pingaarnertut siusinnerusukkut inuussutissarsiuteqarsimasunut."

Qulaani taaneqartunit takuneqarsinnaasutut inuussutissarsiutigalugu piniarnermik ingerlatsisinnaassagaanni aallaavittut piumasaqaatigineqarpoq pineqartup isertitaasa tamarmiusut 50 %-ii piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitaassasut. Tamatuma pissuseqataa inuussutissarsiutigalugu aalisarneq eqqarsaatigalugu atuuppoq, taamaattorli piumasaqaat qaammatisiutit ukiui malillugit ukiuni marlunni qaangiuttuni matumani eqqortinneqarsimassalluni.

A (2007-imiilli inuussutissarsiutigalugu piniartutut allagartaqarsimannngitsaq, paasissutissiissutigineqartullu malillugit isertitaasa pingaarnersaat tassaasimasut siusinaartumik pensionisiat) inuussutissarsiutigalugu aalisartutut imaluunniit inuussutissarsiutigalugu piniartutut isigineqarsinnaanngitsaq, taamaattumillu aallarteqqinnissamut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 1 tunngavigalugu aallarteqqinnissamut tapiissutinik tunineqarsinnaanngitsaq Naalackersuisoqarfiup naliliisimanera pillugu tamatuma kingornatigut oqaaseqaatissaqanngilanga.

Ilitsersuisussaatiineq

Malugaara A-p Naalackersuisoqarfimmut saaffiginnissummini 4. november 2010-meersumi oqaatigigaa aquutralani 2007-imi oktoberip qaammataani aserorsimasoq, kingoraartissallu utaqqineranni aalisakkanik suliffissuarmi sulilersimalluni.

A-p uannut naammagittaalliuutaanit 18. november 2010-meersumit aamma er-serpoq kræfteqarnini pissutigalugu 2007-2008-mi katsorsarneqarsimasoq. A-p qinnuteqaataanik itigartitsinerlu pillugu naammagittaalliuutaanik suliarinninnermut atatillugu Naalackersuisoqarfiup paasissutissaq taanna ilisimasimane-raa uanga ilisimangilara.

Aalisarneq piniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 29. oktober 1999-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi § 4, imm. 4, nr. 3-mit er-serpoq Naalackersuisut inuussutissarsiutigalugu piniartutut allagartamik qinnuteqaatinik suliarinninnerminni isertitat tamarmiusut 50 %-iisa piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu ingerlataqarnikkut iserti-taasimanissaannik piumasaqaat atortinneqassanngitsaq immikkut akuersissu-tigisinnaagaat, pissutsit immikkut ittut piumasaqaatinik eqqortitsisinnaanngin-nermik kinguneqartut atuussimanerat uppersarneqarsinnaappat.

Tamatuma pissuseqataanik aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 31. oktober 1996-imeersumi § 6, imm. 5-imit er-serpoq Naalackersuisut i-nuussutissarsiutigalugu aalisarneq eqqarsaatigalugu immikkut akuersissute-qarsinnaasut, pissutsinik immikkut ittunik isertitat ilaasa inuussutissarsiummit tassanga pissarsiarineqarsinnaannginnerannik nassataqartunik atuuttoqarsi-manera uppersarneqarsinnaappat.

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu imaluunniit i-nuussutissarsiutigalugu aalisarnermut immikkut akuersissuteqarneq qulaani taaneqartutut A-p aallarteqqinnissamut tapiissutinik tunineqarsinnaaneranut sunniuteqarsinnaavoq.

Naalackersuisoqarfiup tusarniaaninnut akissutaanit 10. maj 2011-meersumit er-serpoq Naalackersuisoqarfiup A tamatuminnga ilitsersorsimangikkaa.

Pisortani suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 7, imm. 1-imi oqartussaasup ilitsersuisussaati-taanera pillugu imaattoq aalajangersarneqarsimavoq:

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

"Ingerlatsinermut oqartussaaffiup inuit oqartussaaffigisamini suliasat pillugit apeqquteqarlutik saaffiginnittut pisariaqarneratut annertutigisumik ilitsersorlugillu ikiortassavai."

Oqartussaasoq tamatuma saniatigut - ingerlatsinermi ileqqorissaarneq tunngavigalugu - pisussaaffeqarsinnaavoq suliami illua'tungiusoq, tamatumunnga pissutissaqarpat, nammineq suliniuteqarnermigut ilitsersussallugu (tak. Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkaaanni "Forvaltningsret"-imi, aappassaanik naqitertinneqartumi quppernerit 379 tulluilu).

Oqartussaasoq immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissamik nammineq suliniuteqarnermigut ilitsersuissappat tamanna innuttaasup pineqartup immikkut akuersissuteqarfigineqarnissaminut soqutigisaanik pisumi naliliinermik tunngaveqarpoq (tamatumani tak. Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkaaanni "Forvaltningsret"-imi, aappassaanik naqitertinneqartumi qupperneq 381 aamma Folketingip Ombudsmandiata 1973-imi ukiumoortumik nalunaa-rutaani quppernerit 50 tulluilu).

A inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu imaluunniit inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut allagartartaassaguni immikkut akuersissuteqarfigineqarnissaminut qanoq piviusumik periarfissaqartiginersoq paassutissat pigineqartut tunngavigalugit uanga nalilersinnaanngilara. Taamaattumik A-p aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaataanik suliarininnermut (imaluunniit Naalackersuisoqarfiup tamatuminnga itigartitsinernik A-p naammagittaalliuutiginninneranut) atatillugu inuussutissarsiutigalugu piniartutut inuussutissarsiutigaluguluunniit aalisartutut immikkut akuersissuteqarneq aqutigalugu inissisimalernissamut periarfissaanik A ilitsersorsimasariaqaraluarneraa isummerfigissallugu naammattunik aamma tunngavisaqanngilanga.

Inassuteqaatigaara A-p tamatumunnga ilitsersornissaanut pissutissaqarsinnaanersoq isumaliutersuutigissagaa.

Naalackersuisoqarfiup ataatsimut periaasia eqqarsaatigalugu aamma inassuteqaatigaara Naalackersuisoqarfiup pissutsinik annaasaqaataasumik kinguneqartunik aallarteqqinnissamik qinnuteqaammut tunngaviusunik qinnuteqartup piffissap ingerlanerani piniarnermik aalisarnermilluunniit inuussutissarsiorluni ingerlatsinernanut mattussisimasinnaasunik piusoqartillugu manna isumaliutersuutigisassagaa, tassalu inuussutissarsiutigalugu aalisartutut piniartutulluunniit allagartartaarniarluni immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik qinnuteqarnissamut periarfissaqarneranik pisumi pineqartumi qinnuteqartup

ilitersorneqarnissaanut pissutissaqarsinnaanersoq, taamaaliornikkut aallarteqqinnissamut tapiissutinik tunniussinermi piunasaqaataasutut inuussutissarsiuutigalugu aalisartutut inuussutissarsiuutigaluguluunniit piniartutut inissisimalerniarluni.

Inatsit pillugu ilitersuut

Inuussutissarsiuutigalugu aalisartut, inuussutissarsiuutigalugu piniartut inuussutissarsiuutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 21. maj 2004-meersoq pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni oqaatigineqarpoq Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfiup Inatsisartut inatsisaat aamma qinnuteqarnermi immersugassaq pillugit ilitersuutip suliarineqarneranut atatillugu tusarniaanermi periaaseq KANUKOKA-mut isumaqatigiissutigisimaga.

Naalackersuisoqarfiup akissummini 10. maj 2010-meersumi oqaatigaa ilitersuut suli suliarineqarsimanngitsoq, ilitersuulli taamaattoq Naalackersuisoqarfiup pilertornerpaamik suliariniaraa.

Ilitersuutip suliarineqarnissaata inatsit pillugu oqaaseqaatini tunngavigineqarsimanera isiginiarlugu ilitersuummik taamaattumik inatsisip atortuulerneranit ukiut arfineq marlungulersut qaangiunneranni suliarinnittoqarsimannginnera ajuusaarnartutut isigaara.

Ilitersuut sapinngisamik pilertornerpaamik suliarineqarniartog Naalackersuisoqarfiup oqaatigimmagu tamatumunnga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 30. november 2011-meersutigut Naalackersuisoqarfiup A-mut allagai ukua assilinerat nassiuppai:

“Aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaat pillugu

Asasara A

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup ajuusaarutigaa aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqaativit suliarinerani inatsit kukkusooq innersuunneqarsimammatt. Ajuusaarutigineqassaartaq naammagittaalliutivit suliarineqarnerani itigartitsineranut tunngaviusut naammattut tunniunneqarsimanngimmata.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Taamaattoq itigartitsineq allanngortinneqanngilaq, aalisartutut/piniartutut taaneqarsinnaanermut piumasaqaatit naammassinnginnakkit. Uani tunngaviuvoq qinnuteqarninnit ukiut siuliini marlunni isertitavit 50 %-i ataallugit inuussutissarsiummit pisimammata.

Qinnuteqarninni taavat ukiuni siuliini inuussutissarsiummit 50 % sinnerlugit isertitaqarsimannginninnut pissutaasoq napparsimallutit perulussimagavit. Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup tassunga atatillugu uparuassavaa, Piniarneq aalaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq taassumalu kingusinnerusukkut allannguutai malillugit, § 4-mi imm. 4 nr. 3 malillugu isertitanik piumasaqaataasut naammassinnginnissaanik immikkut ittumik akuerineqarnissannut qinnuteqarsinnaagavit, uppersarneqarsinnaappat immikkut ittunik pisoqarsimanera pissutigalugu isertitarisassanut piumasaqaatit naammassineqarsinnaasimangitsut.

Immikkut ittumik akuerineqarnissamik qinnuteqarninni napparsimasimaninnut uppersaat ilanngutissavat. Uppersaat napparsimaveqarfimmit oqaseqaataasinnaavoq. Piniarnermut immikkoortartaqarfimmit nalunaarfigineqaruit inuussutissarsiutigalugu piniarnermik allagartamik peqqittutit, aallarteqqinnissamut taperneqaqqullutit qinnuteqaqqissinnaavutit. Tapersiinnaanermut apequtaassaaq qinnuteqarnerpit nalaani suli aningaasaliissutit sinneqarsimanersut.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup malugeqqussavaattaq inuussutissarsiutigalugu aalisartutut piniartutullu allagartartaqqikkuit siusinaartumik utoqqalinersiaqalerninnut kinguneqarsinnaammat. Naalackersuisoqarfiup tamakku suliarineq ajorpai. Taamaammat siunnersussavatsigit kommunimut akileraartarnermullu immikkoortartaqarfimmut saaffigineqqullutit, tamakku pillugit iluamik paasitineqaqqullutit.

Una suliaq pillugu allanik apeqqutissaqassaguit Naalackersuisoqarfik attaveqarfigeqqiniinariuk.”

Naalackersuisoqarfiup A-mut allagai ukiumoortumik nalunaaruteqarfiusup naanerani suli isummerfiginngilakka.